

Het (ongewone) verhaal van Bo (en Tom)

Tineke Honingh

Handleiding voor leesclubs

Geschreven door Dianne Manders

In opdracht van Bibliotheek Gelderland Zuid

Het (on)gewone verhaal van Bo (en Tom)

Rima Orië

Korte bespreking van het boek

Het spastische meisje Bo (12) zit in groep 8 en verhuist vanuit de stad naar een klein dorp. Tijdens de eerste dag op haar nieuwe school ontfermt de boerenjongen Tom zich over Bo. Al snel komt Bo erachter dat Tom haar als straf moet helpen van de juf. Wat heeft Tom gedaan dat hij zo'n grote straf heeft gekregen? Andersom ontdekt Tom dat hij niet de enige is die dingen verzwijgt. Bo vertelt hem nauwelijks iets over haar leven in de stad. Wat hebben Tom en Bo te verbergen? Een prachtig, gevoelvol verhaal over twee kinderen die beiden een geheim met zich meedragen. Het verhaal behandelt thema's als pesten, voor jezelf opkomen, vriendschap, dood, rouw en acceptie. Het is grotendeels vanuit Bo in de ik-vorm geschreven. Sommige delen zijn in de hij-vorm vanuit Toms perspectief. Het taalgebruik is eigentijds, rijk en toegankelijk. Qua schrijfstijl en thematiek doet dit verhaal sterk denken aan de boeken van Gouden Griffel-winnares Anna Woltz. Een mooi, gelaagd, psychologisch verhaal dat niet onopgemerkt zal blijven. Ook heel geschikt om in de klas voor te lezen. Vanaf ca. 10 jaar.

Linda Adam

Discussiepunten

Rondje vooraf

- Wat vind je mooi, leuk of goed aan dit boek? Of juist niet zo mooi, leuk of goed? (Wat viel je op in het verhaal, wat voor gevoel riep het bij je op?)
- Hoe past de titel bij de inhoud van het boek? Waarom staan er haakjes in de titel, denk je?
- Past de cover bij de inhoud van het boek? Waarom wel of niet?
- Waar was je nieuwsgierig naar, na het lezen van de achterkant van het boek?
- Wat vond je lastig of moeilijk aan het boek? Als je het boek niet helemaal gelezen hebt, hoe komt dat? Waar ben je gestopt?

De auteur

- Weet je iets over de schrijver? (Hoe oud is hij/denk je dat zij is, heeft zij een relatie/kinderen, etc.)
- Ken je nog andere boeken van deze schrijver? Welke?

De start

- In het eerste hoofdstuk wordt Bo voorgesteld. Hoe doet de schrijver dat?
- Wat vind je van de manier waarop de schrijver dat doet? Vertel eens waarom je dat vindt.

De plaats

- Waar speelt het verhaal zich af? Wat weet je over deze plaats?
- Zou het verhaal ook hier kunnen gebeuren? Vertel eens, waarom wel/niet?

De personages

- Wie zijn de hoofdpersonen? Welke hoofdpersoon boeide je het meest? Wat precies boeide je aan hem of haar?
- Met wie in het verhaal zou jij bevriend willen zijn? En met wie niet? Vertel eens, waarom wel/niet?
- Als je iemand uit het verhaal iets mocht vragen, wie zou dat dan zijn? En wat zou je vragen?
- Wie zou je in het verhaal willen helpen of troosten? Waarom?
- Het grootste deel van het verhaal wordt verteld door Bo (de ik-figuur.) Maar er zijn ook stukjes over Tom. Waarom, denk je, heeft de schrijver hiervoor gekozen? (Weet jij als lezer hetzelfde over Tom als Bo?)
- Wat kun je zeggen over de relatie van Bo met haar ouders? En met haar zus?
- Was er iemand over wie niks werd gezegd, maar die toch belangrijk is voor het verhaal? (Kun je een reden bedenken waarom die niet in het verhaal voorkomt? Zou het verhaal anders geweest zijn als die figuur wel een rol had gespeeld?)

Over het boek / verhaal

- Zijn je in het boek woorden of zinnen opgevallen die je mooi vond? Of juist lelijk? Welke?
- Hoe voelde je je tijdens het lezen? Waar kwam dat door?
- Wat vind je van de humor in het boek? Welk stukje vond je heel grappig? (Waarom juist dit stuk?)
- Waren er ook stukjes die je verdrietig vond? Welke?
- Hoe vind je dat de gevoelens van Bo en Tom beschreven worden? Kun je een voorbeeld geven?
- Heb je het boek achter elkaar uitgelezen, of in kleine stukjes? Waar lag dat aan?
- Waarom heeft de schrijver gekozen voor allemaal korte hoofdstukken, denk je? Vind je dat fijn?
- Werd duidelijk wat de figuren in het verhaal dachten of voelden? Had je tijdens het lezen het gevoel dat je het allemaal zelf meemaakte?
- Welke stukken uit het verhaal herinner je je het best?
- Kwam er iets steeds terug in het boek? Wat was dat?
- Waarom heeft Tom het rode schrift gepakt? Wat zou jij doen als je Bo was geweest?
- Tom wil met Bo naar Abel. Wat dacht jij dat hij daar zou gaan doen?
- Welke dingen zijn er aan het eind van het verhaal veranderd voor de personages in het boek?
- Wat vind je van het einde?
- Als de schrijver je zou vragen wat er anders of beter zou kunnen, wat zou je dan zeggen?
- Heeft het boek een boodschap? Wat is die dan? Wat vind je van die boodschap?

Om over na te denken

- Hoe zou jij reageren op Bo, denk je? Als een helper, niet-kijker, vrager, lacher, of anders?
- Hoe zou jij het vinden als er een kind met een lichamelijke beperking in jouw klas zou komen? Vertel eens waarom je dat vindt.
- Kijk je na het lezen van dit boek anders naar mensen met een lichamelijke beperking? Zo ja, wat is er veranderd?
- Mag je iemand die spastisch is een eigenwijze spast noemen (zoals Tom doet)? Wat vind jij?
- Bo gaat voor de eerste keer naar een nieuwe school en voor de eerste keer trampolinespringen. Welke 'Eerste Keren' heb jij meegemaakt in jouw leven? Hoe verliepen die? Waren het 'makkies' of 'martelingen'?
- Bo spreekt zichzelf moed in, als ze Tom wil vragen of ze iets samen kunnen doen. Moet jij ook wel eens je moed wel eens bij elkaar rapen voordat je iets durft? Wat zeg jij tegen jezelf als je jezelf moed inspreekt?
- Welke vooroordelen kwam je tegen in het boek?
- Wat vind je ervan dat Tom en Bo hun gevoelens verstoppen? Zou jij het anders doen? Zo ja, wat zou jij doen?
- Waarom schreef Bo de schriften? Wat vind jij gemakkelijker, dingen opschrijven of vertellen aan iemand? Waarom?
- Als Bo erachter komt dat Tom een pestkop was, loopt ze weg. Hoe zou jij reageren in die situatie?
- Bo leest dikke Thea's. Tom leest liever boeken over de natuur. Wat lees jij het liefst?
- Bo maakt een top-3 van dingen die ze voor de eerste keer zou doen. Wat vind je van haar top-3? Hoe zou jouw top-3 eruit zien?

Verdieping

- In het boek schrijft Bo in twee soorten schriften. In de zwarte noteert ze haar observaties. In het rode schrijft ze haar gevoelens. De zwarte schriften mag iedereen lezen, het rode schrift houdt ze voor zichzelf. Praat met de kinderen over het opschrijven van dingen. Wie houdt er een dagboek bij? Of schrijft af en toe dingen op, zoals to-do-lijstjes of verlanglijstjes? Welke dingen kun of wil je delen (en laat je anderen lezen)? En wat houd je liever voor je? Wat gebeurt er als je iemand anders jouw schrijfsels laat lezen?
- De schrijver schreef een boek over een spastisch meisje. Vraag wat de kinderen ervan vinden dat de schrijver hiervoor kiest. Er zijn niet veel boeken met hoofdpersonen die een lichamelijke handicap hebben. Boeken gaan vaak over hetzelfde type kinderen. Kennen de kinderen boeken met hoofdpersonen die 'anders' zijn? Vertel dat er tegenwoordig veel gepraat wordt over meer diversiteit in kinderboeken, boeken met verschillende hoofdpersonages. Dit wordt belangrijk gevonden. Vraag de kinderen of ze het hiermee eens zijn en laat ze hun antwoord uitleggen.

Over de schrijver en eerder gepubliceerd werk

Bron: <https://deschrijverscentrale.nl/auteurs/15432>

Tineke werd geboren in een piepklein dorpje met 150 inwoners. Toen ze tien jaar was, gaf ze daar al haar eigen stripblad uit - met maar liefst 4 abonnees! Het schrijven bleef. Eerst als tekstschrijver bij communicatiebureaus, daarna schreef ze als juf verhalen voor de kinderen in haar klas, en uiteindelijk voor álle kinderen omdat ze boeken ging schrijven. De liefde voor strip is nooit overgegaan, ze schrijft dan ook nog steeds stripscenario's, onder andere voor maandbladen Wild van Freek en Okki. En inmiddels ook korte verhalen voor bladen in Vlaanderen.

Sinds 2015 bezoekt ze als schrijver graag scholen en bibliotheken om kinderen enthousiast te maken over lezen én schrijven. Ze heeft verschillende activiteiten ontwikkeld bij haar boeken die ze met de kinderen in de klas doet. Bijvoorbeeld een mini-workshop over talenten ontdekken bij haar boek Robbie's Songboek, dat over een talentenjacht gaat. Of zelf schrijven, net als Bo & Tom, in Het (on)gewone verhaal van Bo & (Tom). Ze doet dat voor groep 6,7,8, maar ook voor de onderbouwers van het VMBO.

Tineke vertelt ook graag over het geheim van een goed stripscenario, of kort verhaal. Ze heeft gerichte opdrachten waarmee elk kind een eigen strip of kort verhaal kan schrijven.

Tineke woont in Nijmegen en heeft twee kinderen, twee katten, twee Volvo's en één man.

Andere boeken van Tineke

Chip & Bos - Roborangers!

Grappig verhaal voor de fans van Het leven van een Loser en De waanzinnige boomhut!

Chip gaat vaak met zijn vader Christofer mee naar de robotfabriek van Essenstad. Daardoor weet hij superveel over robots: over schoonmaakrobot HH-200, grasmaairobot Moower en robothond Fixi, bijvoorbeeld. Chip vindt ze geweldig en wil later net als zijn vader uitvinder worden.

Op een dag vinden Chip en Christofer een vondeling voor de deur. Het is een kapotte DD4: een ultraslimme robot die nooit in de handel is genomen. Christofer zegt dat de robot niet meer te repareren valt. Maar al snel merkt Chip op dat de DD4 af en toe, als niemand kijkt, naar hem knippert. Ondertussen slaat in Essenstad het ene na het andere apparaat op hol – pinautomaten, bankkluizen, de monorail... De chaos is compleet. Terwijl Christofer druk bezig is om de apparaten in Essenstad weer in het gareel te krijgen, gaat Chip samen met zijn beste vriend Bos op onderzoek uit. Want waar komt die mysterieuze DD4 vandaan? En wie zit er achter de op hol geslagen apparaten?

Chip & Bos – Roborangers! is een spannend en hilarisch verhaal over robots, moppen en schelden met vies eten ('BIET!'). Met heel veel grappige cartoons van Zilveren Penseel-winnares Anne Stalinski! Leuk om zelf te lezen vanaf zeven jaar.

Elke dag broerdag

Noa (ik-figuur) heeft vier broers van deels verschillende ouders. Ze horen bij elkaar, ook al wonen ze maar een paar dagen in de week in hetzelfde huis. Dan valt er een brief op de mat en lijkt hun laatste broerdag aangebroken. Vanaf ca. 10 jaar.

Robbie's Songboek

De stille Robbie (13) wordt door een van zijn vaders opgegeven voor het tv-programma Talentenjacht. Als Robbie uiteindelijk besluit om mee te doen, verandert zijn leven flink. Vanaf ca. 12 jaar.

Interview met Tineke Honingh (Ik vind lezen leuk)

<https://ikvindlezenleuk.nl/2019/06/interview-met-tineke-honingh/>

Hield je van lezen? Wat waren jouw favoriete boeken toen je jong was?

Ik hield enorm van lezen. Als we vroeger gingen kamperen ging er een boekenkrat mee. Voor mijn moeder romans, voor mijn vader non-fictie, voor mijn zus boeken voor de lijst, voor mij en mijn broertje leesboeken. En dan ook nog strips. Ik las in 3 weken bijna het hele krat uit.

We woonden in een dorpje van 150 mensen. Alles kwam daar aan de deur en op donderdag kwam de bibliotheekbus. Dan stond ik klaar in de startblokken en rende ik eerst naar de stripboeken. Verder las ik Jan Terlouw, Astrid Lindgren, Snuf de hond, of iets wat gewoon nog te leen was in de bieb. Ik was altijd een boekenwurm.

Lees je nog steeds veel?

Mijn huis is één grote boekenkast: bijna allemaal jeugdliteratuur en YA. Eén van mijn favoriete Young Adultboeken is De groene bloem-trilogie van Floortje Zwigman

Hoe kom je aan inspiratie voor een boek?

Dat kan werkelijk van alles zijn. Een Youtube-filmpje, een liedje of door de mensen die ik ontmoet. Ik heb bijvoorbeeld een tijdje op medische fitness gezeten en daar zat ook een vrouw op die spastisch is. Toen ik haar voor het eerst zag, vroeg ik me af of ze ook verstandelijk beperkt was. Ik vond het zo naar van mezelf dat ik dat dacht! Op zo'n moment komt er een vraag in mijn hoofd: Hoe zou het zijn als...iedereen denkt dat je verstandelijk beperkt bent, terwijl dat niet zo is? Ik bleef die hele les naar haar kijken, terwijl ik me had voorgenomen dat niet te doen. Na afloop, tijdens het douchen, raakte ik met haar in gesprek. Ze bleek een aardige, lieve, grappige en slimme vrouw. We raakten bevriend, maar de vraag ging niet uit mijn hoofd.

Op zo'n moment zit er niks anders op, dan moet ik erover schrijven. In mijn hoofd ontstond er vanzelf een scène over een 12-jarig spastisch meisje. Hoe zou zij de wereld ervaren?

Schrijf je elke dag?

Om de week ben ik 2 dagen in mijn schrijfatelier in de natuur. Dan maak ik lange schrijfdagen van 's ochtends tot 's avonds.

Geschreven door Dianne Manders

In opdracht van Bibliotheek Gelderland Zuid

Wilde je altijd al schrijver worden?

Ik verzon vroeger al verhalen. Toen ik 10 jaar was had ik mijn eigen stripblad met maar liefst 4 abonnees. Een tijd lang schreef ik stukken tekst of interviews voor websites, blogs of bedrijfsbladen, maar de verhalen bleven op borrelen. Toen ben ik ScriptPlus, een schrijfopleiding, gaan doen als stok achter de deur. Toen was het hek van de dam.

Hoe ziet jouw schrijfproces eruit?

Ik ben een beelddenker. Ik denk in beelden, in scènes. Tijdens het schrijven ontstaan er scènes.

Ik vind het heerlijk om aan een verhaal te beginnen. Ik zie dan dingen die kunnen gebeuren. Ik schrijf niet lineair, dus niet van het begin naar het einde van het verhaal. Ik weet ook niet waar het verhaal heen gaat. Ik ken mijn personages goed. Ik wil alles van ze weten en schrijf bijvoorbeeld ook dagboekfragmenten voor ze. Uiteindelijk beslissen de personages waar het verhaal heen gaat.

Ben je bezig met een nieuw boek?

Eind 2019 komt er een nieuw boek van me uit, Elke dag broerdag. Verder schrijf ik nog steeds stripscenario's, bijvoorbeeld voor maandblad Wild van Freek, maar ook voor mijzelf. Volgend jaar hoop ik dat mijn boek uitkomt dat half strip, half boek is.

Welk personage uit je boeken zou je in het echt willen ontmoeten en waarom?

Ontmoeten? Voor mij zijn al mijn personages al echt!

Recensies over 'Het (on)gewone verhaal van Bo (en Tom)

Recensie 1 - Leesbevordering in de klas (Femke)

Wat een geweldig idee om een kinderboek te schrijven over een spastisch kind. Zo'n boek was er nog niet en na het lezen van dit verhaal weet je pas echt hoe jammer dat is. Want wat schrijft Tineke Honingh respectvol en krachtig over het spastische meisje Bo. Bo heeft cerebrale parese (C.P.), doordat ze klem heeft gezeten bij haar geboorte. En als Honingh iets duidelijk maakt in dit boek, is dat mensen met een lichamelijke handicap niet 'zielig' zijn of 'gek'. Zij laat Bo vol zelfspot praten over haar beperking, waardoor de boodschap nooit belerend overkomt, maar wel heel duidelijk is.

'Watte?' vroeg hij weer, dus ik herhaalde mezelf. Hij kneep een beetje met z'n ogen en keek naar mijn mond. Dat deden mensen vaak als ik aan het woord was, maar ik kon er nooit aan wennen. Alsof ze naar de ondertiteling zaten te kijken, in plaats van naar mij. Sorry mensen, ik word niet ondertiteld! wilde ik dan roepen, maar ja, dan verstonden ze dát weer niet. (blz. 24)

Het verhaal wordt grotendeels door Bo verteld, maar zoals de titel al verraadt, komt Tom ook af en toe aan het woord. Bo ontmoet Tom op haar eerste schooldag in groep 8, in haar nieuwe woonplaats. Tom is door de juf aangewezen om Bo wegwijs te maken op school. Bo zit natuurlijk niet te wachten op een 'verplichte helper'. Daar komt nog bij dat Tom niet zomaar aardig moet doen tegen Bo, maar dit als straf heeft gekregen. Lekkere basis voor contact...

Dat er nog meer aan de hand is, weet je doordat je als lezer soms ook Toms gedachten leest. Je weet daardoor meer dan Bo. Toch blijft tot het einde toe onduidelijk wat Tom precies gedaan heeft voordat Bo op school kwam. Dat creëert een bijna ondraaglijke spanning, die ervoor zorgt dat je dit boek wilt blijven lezen!

Ondanks de gekunstelde start lijkt er toch een vriendschap tussen Bo en Tom te ontstaan. Tom is heel direct en confronteert Bo met haar gedrag, zonder dat het pestend of betuttelend is. Het is mooi om te lezen hoe hij haar helpt om uit haar schulp te kruipen en haar verleden – waarin ze enorm gepest is – achter zich te laten. Anderzijds bloeit ook Tom op bij de gevatte en felle Bo. Beide voelen zich ‘bijna gewoon’ bij elkaar. Totdat Toms geheim uitkomt...

Dat het verhaal zo lekker wegleest, komt niet alleen door de goede opbouw van het boek. De dialogen zijn geloofwaardig en met veel humor en pit geschreven. Maar het meest bijzondere: dit boek weet je echt te raken. Het maakt je vrolijk, boos én verdrietig. Want oh, wat zijn sommige delen ontroerend. Maar misschien nog wel het allerbeste aan dit boek: dit verhaal laat kinderen ongetwijfeld anders kijken naar mensen met een lichamelijke beperking.

Wat een krachtig en bijzonder verhaal.

Recensie 2 - Kinderboekenpraatjes

Hoofddingen liggen haar wel, maar Lijfdingen niet. Bo is spastisch en dat betekent dat ze haar spieren niet onder controle heeft, moeite heeft met duidelijk spreken, haar gezicht soms zo verkrampd dat ze op een krent lijkt en als ze voluit lacht ziet dat er zo vreemd uit dat ze dat alleen thuis doet. Maar Bo is niet zielig en niet achterlijk, al denken veel mensen van wel.

Bo is met haar familie naar het platteland verhuisd en zal instromen in groep 8 op een nieuwe school. De juf heeft Tom aangewezen om zich over Bo te ontfermen. Hij moet met deze taak iets goed maken. Tom maakt er geen geheim van dat hij niet vrijwillig contact met Bo zoekt, al blijft hij wel vaag over de reden van zijn opdracht. Bo en Tom liggen elkaar en Bo vindt het zelfs goed dat hij een van haar aantekenschriften leest die ze altijd bij zich heeft en vult met haar observaties. Na lezing merkt Tom op dat ze altijd over de activiteiten van anderen schrijft en zelf niets onderneemt. Daarom stel hij voor dat Bo een lijst opstelt met dingen die ze wil doen. Ze gaat aan de slag en de eerste activiteit op haar lijst wordt trampolinespringen.

Twee bijzondere kinderen die vriendschap met elkaar sluiten en daardoor sterker worden is een veelvoorkomend thema in de kinderliteratuur. Dat hoeft echter een aantrekkelijk verhaal niet in de weg te zitten. De keuze van Tineke Honingh voor een spastische hoofdpersoon is origineel en goed uitgewerkt. Wat haar handicap inhoudt en hoe Bo en haar omgeving daarmee omgaan wordt geloofwaardig en met de nodige humor beschreven. Op een knappe manier zet Honingh een genuanceerd beeld neer, bijvoorbeeld over de gezinsverhoudingen. Bo komt uit een warm gezin waar ze haar zo gewoon mogelijk behandelen. Subtiel beschrijft Honingh hoe moeilijk dit soms is omdat Bo's ouders zich zorgen maken en proberen dat zo min mogelijk aan Bo te laten zien, die daar natuurlijk niet intrapt.

Tom is een introverte jongen die nog niet zo lang geleden zijn moeder verloren heeft. Hij woont met zijn vader en zijn broertjes op een boerderij waar hij zich duidelijk meer thuis voelt dan op school. Tom vertelt Bo dat hij als haar helper is aangewezen omdat hij gestolen heeft, maar er is duidelijk meer aan de hand.

Aanvankelijk gaat het verhaal vooral over Bo's fysieke beperkingen en hoe ze daarmee omgaat. Gaandeweg verdiept het verhaal zich en komt de lezer erachter dat Bo niet alles deelt wat haar bezig houdt. Daarin lijkt ze op Tom. Pas aan het einde van het verhaal wordt duidelijk welk geheim Tom meedraagt. Als alles op straat ligt heeft dit grote gevolgen voor beide kinderen en dwingt het hen problemen onder ogen te zien en er iets mee te doen.

Het verhaal over de vriendschap wordt grotendeels door Bo verteld. Een paar keer neemt Tom het verhaal over en dat werkt goed. Toms inbreng geeft de lezer nieuwe informatie waardoor het verhaal een andere wending krijgt.

Het (on)gewone verhaal van Bo (en Tom) is een hartverwarmend boek over twee bijzondere kinderen die niet langer voor hun problemen weg willen lopen. Het verhaal is ook een pleidooi om open te staan voor mensen en niet altijd af te gaan op een eerste indruk.

Recensie 3 - Leestafel

<https://wepeceje.nl/tineke-honingh/het-ongewone-verhaal-van-bo-en-tom>

Ik knipte het licht aan. Als ik iets had geleerd van de afgelopen Eerste Keren, dan was het toch wel dat mijn lijf me zomaar in de steek kon laten. Mijn arm deed waar hij zin in had, mijn mond kon woorden weigeren, mijn benen waren onbetrouwbare onderdanen. Daarom zwoer ik bij een goede voorbereiding.

Aan het woord is de twaalfjarige Bo. Na de verhuizing in de zomervakantie van de stadswoning naar de boerderij is het haar eerste schooldag. Ze ziet er tegenop. Hoe zullen haar klasgenoten reageren? Een nieuwe klas is sowieso al eng maar helemaal als je een bochel, een krom linkerbeen en een klauwhand hebt, spastisch bent en in een elektrische driewieler rijdt (die door Bo Herman de Derde genoemd wordt).

In de vakantie had juf Elske haar de klas al laten zien dus Bo wist waar ze moest zijn. Dat was wel handig. Toch aarzelt Bo bij de fietsenstalling.

"Moest ik al naar de klas gaan? Dan keek natuurlijk iedereen naar me tot de les zou beginnen. Ineens wilde ik dat Fenna (haar zus) mee was. Zij was gewoon naar binnen gegaan. Dat kon ze heel goed: net doen alsof wij de enigen op de wereld waren. Ik was daar slecht in en dat kwam door alle niet-kijkers. Niet-kijkers vonden mij net zo zielig als helpers, alleen probeerden ze te doen alsof ik normaal was, door heel nadrukkelijk niet naar me te kijken. Wat daardoor hopeloos mislukte natuurlijk. [...] Ach, kijk nou, een gehandicapte, zeiden de zogenaamde niet-kijkende ogen."

Geschreven door Dianne Manders

In opdracht van Bibliotheek Gelderland Zuid

In de klas stelt Bo zich met veel moeite voor, want praten gaat haar ook niet makkelijk af, en natuurlijk is één jongen, Pelle, daarom aan het lachen. Maar dat is Bo wel gewend. Zo gaat het altijd. Ze krijgt een plek aangewezen naast Tom, hij moet haar helpen van juf Elske. Bo is daar niet blij mee. "O, hoera... Gewone helpers waren al irritant, maar nu kreeg ik een verplichte helper. Die moet ik maar gauw uit de droom helpen."

Maar ze vergist zich in Tom. Hij is niet als de helpers en niet-helpers. Hij vertelt haar dat de juf gemeld had dat ze gehandicapt is en dat hij op google heeft gezocht naar haar 'ziekte' cerebrale parese. Hij vraagt haar wat er gebeurd is bij haar geboorte en nog veel meer en zo ontstaat er een gewoon gesprek wat Bo eigenlijk heel prettig vindt.

We lezen in het volgende hoofdstuk de gedachten van Tom, die eveneens een aardig rugzakje mee te dragen heeft. We komen zo ook te weten dat de hulp aan Bo een taakstraf is, anders zou Tom geschorst worden van school. De hoofdstukken waarin Tom en Bo aan het woord zijn, wisselen elkaar onregelmatig af. Bo blijft het hoofdpersonage. Het verhaal is voornamelijk door haar ogen verteld.

Door het slechte praten is Bo uitgegroeid tot een observeester, ze ziet veel en houdt haar gedachten en invallen bij in schriften, die allen zwart zijn. Ze heeft dan ook altijd een schrift bij zich, ze kan niet zonder. Elke vrijdag op haar thuisblijfdag bespreekt ze met haar vader haar aantekeningen. Maar één schrift is rood en die is geheim, niemand weet daarvan, daarin staan haar allerintiemste gevoelens, die zijn van haar, dat mag niemand weten. Je zou denken dat het over verliefd zijn gaat of iets dergelijks maar als we uiteindelijk de inhoud van dat schrift te weten komen dan breekt je hart.

De taakstraf van Tom blijkt erg goed uit te pakken voor deze twee gekwetste jonge mensen. De altijd op haar hoede zijnde Bo en de uiterst gevoelige Tom voelen elkaar haarfijn aan. Ze begrijpen elkaars eenzaamheid, want eenzaam zijn ze, zonder dat ze dat aan elkaar durven, willen of kunnen vertellen. Deze aanvankelijk afwerende houding van beiden verandert in een voorzichtige, ontroerende vriendschap, waardoor af en toe de tranen in je ogen springen. Je voelt dat deze twee lieve mensen elkaar geen verdriet willen doen en ervaart dat ze heel voorzichtig steeds meer hun kwetsbaarheid aan elkaar durven te tonen. En dat heeft de schrijfster op een prachtige manier weten te verwoorden.

Misschien juist omdat Tom het nodige te verduren had, heeft hij geen medelijden met Bo. Integendeel! Ze moet maar eens wat lef krijgen! Langzamerhand wint Tom haar vertrouwen, Bo voelt dat hij haar écht wil helpen en niet omdat ze zielig is of gehandicapt. Maar dan gebeurt er iets waardoor de liefdevolle vriendschap en vertrouwen uiteen spat... en of het nog te repareren valt, is een enorm grote vraag.

Het is een boek dat je bijblijft, een jeugdboek dat alles in zich heeft om een klassieker te worden... Prachtig!